

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

OP IEDER POTJE

Een blijspel in twee bedrijven

door

Johan van Dijck

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

2016

Nr.1714

PERSONAGES

(6 dames - 5 heren)

Jean-Claude De Vries : vrijgezel, directeur huwelijkskantoor

Mama : zijn moeder

Eva Zuidenwind : zijn huishoudster-assistente

Jozef Nagels : zijn vriend, timmerman

Bea Bloem : binnenhuisarchitecte

Frits Snelders : postbode

Emma : diens vrouw

Hans Braspeninckx : BTW - controleur, cliënt

Adrienne De Meester : directrice plaatselijke school, cliënte

Moustafa Ben Kemal : een Marokkaans cliënt

Linda Van den Heuvel : een cliënte

KARAKTERS

Omdat in dit blijspel aan het fantastische een zeer grote rol wordt toebedacht, is het niet eenvoudig de figuren die erin voorkomen een karakter te bedelen naar normale mensen maat. Toch zou de regie zoveel mogelijk logica in de karakterisering dienen na te streven.

Enige aanwijzingen:

Jean-Claude De Vries: (32 jaar) Vrijgezel. Onsportief type. Eerder mollig. Enig zoontje van een vroeg gestorven notaris. Door zijn overbezorgde moeder onzelfstandig opgevoed. Soms gaat hij helemaal op in zijn kind-zijn; op andere ogenblikken breekt zijn volwassen persoonlijkheid door. Zeer geestig, vooral als mama niet in de buurt is. Bijgeschaafd door een geschikte vrouw, die de teugels wat in handen neemt, wacht hem een 'normale' toekomst.

Mama: (58 jaar) Vlot, maar dominant. Gewoon haar eigen boontjes te doppen.

Eva Zuidenwind: (28 jaar) Ongehuwd. Liefvallig, dynamisch, opgeruimd en bijdehand. Zacht dominant.

Jozef Nagels: (32 jaar) Ongehuwd. Zeer humoristisch. Geeft blijk van een veel grotere intelligentie dan zijn beroep zou doen vermoeden.

Bea Bloem: (30 jaar) Ongehuwd. Verstandelijk type met voorlopig een nogal eenzijdige belangstelling voor haar beroep. (*Liefst met bril*)

Frits Snelders: (40 jaar) Volksmens. Nieuwsgierig. Altijd bereid om ergens een graantje mee te pikken.

Emma: (40 jaar) Een goede vrouw. Niet boosaardig. Wel erg beslist in haar optreden.

Hans Braspeninckx: (50 jaar) Vrijgezel. Vrolijke kerel. Heeft nooit veel tijd

gemaakt om te trouwen.

Adrienne De Meester: (45 jaar) Ongehuwd. Te kieskeurig om een man te vinden. Het verlangen is er nochtans uitgesproken.

Moustafa Ben Kemal: (middelbare leeftijd) Loopt in zijn exotische kledij duidelijk verloren in een voor hem vreemde cultuur. Slaat zich toch met een zekere handigheid door het leven.

Linda Van den Heuvel: (25 jaar) Blikvanger. Niet erg verstandig. Op zoek naar haar derde echtgenoot.

Het stuk speelt zich af in de huidige tijd, tijdens de maanden november en december. Winterkleding is dus vereist. Door de talrijke aanwijzingen bij de tekst lijkt het stuk misschien iets langer dan het in werkelijkheid is.

DECOR

Het hele stuk kan gespeeld worden in één enkel decor: de winkel of ontvangstruimte van een huwelijkskantoor, dat bij het begin van het stuk pas veertien dagen is geopend.

1) In de achterwand is op een zekere hoogte een schilderij aangebracht. Dat schilderij bedekt een opening in de muur, waardoor een mensenhoofd gemakkelijk kan komen gluren. Het schilderij zal aan een fijn touwtje moeten bevestigd worden, zodat over een kram in de muur het geval op en neer kan worden bewogen.

De doorgang naar het privé is open; de boven- en zijkanten ervan zijn voorzien van een sierlijke draperie.

2) De winkeltoonbank zal vrij groot moeten zijn en gebogen. De PC (computer) wordt zoveel mogelijk naar rechts geplaatst. Naast de computer komt een telefoon. Omdat er vrij veel getelefoneerd wordt, is het van belang dat de toonbank een knik vertoont, zodat wie telefoneert met het gelaat meer naar het publiek gekeerd staat. Deze winkeltoonbank doet in het stuk eigenlijk meer dienst als toonbank van een bar. Met uitdrukkingen als 'Hij duikt achter de bar' wordt dus de winkeltoonbank bedoeld.

Achter deze toonbank staat tegen de rechtermuur een buffetkast. Deze kast heeft een gesloten karakter. De standing van de zaak verdraagt immers geen herberg uitzicht.

3) In de linkerwand komt een winkeldeur met dingdong-bel. Daarnaast is er ook een huisbel met een gans andere klank. De winkeldeur moet zodanig zijn dat mensen die buiten voor de deur staan, niet ONMIDDELLIJK worden herkend door wie binnen staat. Dat zou kunnen door er een kaart op aan te brengen met de openingsuren van de zaak. Eventueel zou ook wat (bescheiden in dit geval) reclamemateriaal kunnen worden gebruikt.

In elk geval moeten uitstalraam en winkeldeur snel kunnen worden afgeschermd met gordijnen, scandiaflex of een ander systeem. De etalage moet een stuk naar binnen springen om toe te laten er een kerstboom in te plaatsen. Ook dient een

timmerman er voldoende ruimte in te vinden om er een kleine klus in op te knappen. Of het publiek werkelijk zicht moet krijgen in de etalage is een vraag. In dat geval moet eveneens voor de nodige potjes en scheeltjes worden gezorgd om erin te plaatsen. Of er een winkelruit in het decor wordt ingebouwd, laat ik over aan de moed en de kundigheid van de technici.

PRODUCTIENOTEN

1) Op een gegeven ogenblik geraakt de directrice beschonken. Het publiek zou dat moeten weerspiegeld zien op haar (rode) kaken. Zeker omdat verder in het stuk over haar rode hoofd nog meer sprake is. De speelster brengt het rood liefst vlug zelf aan onder het spel. Het publiek zou het aanbrengen zo weinig mogelijk moeten merken, maar het rood zelf zo goed mogelijk. Of dit nu 'deskundig' is aangebracht lijkt mij van minder belang. Ik zou haast wensen dat het 'ondeskundig' is: dat is vast plezieriger.

2) Moustafa, een Marokkaan, bedient zich best van een gebroken taaltje. Dat zult u ook in de tekst merken. Of deze weergave op de juiste manier gebeurde en consequent volgehouden, heb ik niet als mijn zorg beschouwd. Moge regie en vertolker op dat punt de juiste inspiratie vinden.

INDELING

Het toneelstuk bestaat uit twee bedrijven, elk onderverdeeld in vier scènes.
Er is pauze na het eerste bedrijf.

Ik wens de regie veel sterkte toe en spelers en speelsters veel moed en speelgenot.

E E R S T E B E D R I J F

Scène 1

(Een winterse voormiddag eind november. Enkele bloemstukken van de opening van de zaak, veertien dagen geleden, zijn nog aanwezig. Decor zoals beschreven. Frits komt binnen en wacht. Er komt niemand. Hij opent en sluit de winkeldeur nogmaals, zodat de dingdong-bel opnieuw weerklinkt. Nog daagt er niemand op.)

FRITS : Volk! Hallo! Volk!

(Mama en Jean-Claude komen uit de privé-vertrekken. Zij met wintermantel en valies en drukdoende. Jean-Claude knikt de postbode toe.)

MAMA : Dag postbode! Als je me nu nog vlug een glaasje port schenkt Jean-Claude, dan ben ik tenminste een beetje gewapend tegen dit soort van ijsberenweer. En geef meneer ook een hartversterkertje, Jean-Claude! Wat zal het wezen, postbode?

FRITS : Het hoeft echt niet hoor, mevrouw. Maar ik zie dat ik u zou teleurstellen als ik uw aanbod afsloeg. Een cognacje dan maar. Als meneer dat althans voorradig heeft in zijn arsenaal?

MAMA : Meneer heeft alles in voorraad! Daar heb IK voor gezorgd. Ben ik dan ook zijn moeder voor, nietwaar Jean-Claude?

JEAN-CLAUDE : Ja, mama. *(schenkt in voor beiden)*

MAMA : En drink zelf ook iets mee, Jean-Claude! Dat is gezelliger voor ons. *(Jean-Claude bukt zich om in de bar fruitsap te nemen.)* Nee, nee, nee, geen fruitsap! Iets hartigs! Dat zal je zenuwen wat in het gareel brengen. Want een nieuwe zaak starten vergt veel van een mens, nietwaar postbode?

FRITS : Zeker, mevrouw. Ik behelp me al jaren met cognacjes. Want als er tegenwoordig één baantje zenuwslopend is, dan is het wel dat van postbode.

JEAN-CLAUDE : Postbode zenuwslopend?

MAMA : Hou jij je erbuiten, Jean-Claude! Stort je hart maar eens uit, postbode!

FRITS : Meneer heeft een hemels moedertje, dat heb ik allang begrepen. Als ik mijn pet niet op had, zou ik mijn hoofd op uw schouder leggen voor mijn klaagzang, mevrouw.

MAMA : Ach, wat lief.

FRITS : Wel mevrouw, alle brievenbussen steken tegenwoordig vol reclamebladen. Met geen breekijzer krijg je er nog wat bij. En als ik iets persoonlijk moet afgeven, vind ik geen kat meer in haar mand, met al die uithuizige vrouwen. En tegen dat je weet wie er in een huis zijn intrek heeft genomen, staat de verhuiswagen weer voor de deur. Het lijken wel nomaden. (*Drinkt glas leeg*) En dan mag ik niet eens zeuren, want ik heb nog altijd geen dreun op mijn hoofd gekregen van het onguur gespuis dat overal rondloopt. Nee, mevrouw, dan heeft uw zoon het beter voor: een kersvers huwelijksbureau, hartjes aan elkaar knopen, niets dan geluk in zijn zaak...

MAMA : Heb IK voor hem bedacht! Geef meneer nog een cognacje, Jean-Claude, en mij nog een port! Wij hebben dat erg nodig, nietwaar postbode? (*Jean-Claude schenkt in.*)

FRITS : Zeg maar Frits, mevrouw!

MAMA : Zo, Frits! Dat is tenminste nog eens een snedige naam. Zo hadden we onze enige zoon daar ook beter kunnen noemen. Maar het moest en het zou een Jean-Claude worden. Mijn man zaliger stond erop. De status, begrijp je. Gezondheid, Frits! Op één been kunnen we immers niet lopen.

FRITS : Ik ben met de fiets, mevrouw.

MAMA : Op één wiel kun je ook niet rijden, Frits. En noem me asjeblijft Constance! Constance De Vries, als je alles weten wilt.

FRITS : De Vries? Dan heb jij je weertje vandaag, zeg! Ik begrijp dus niet waarom jij zo kwistig met antivries omspringt. (*steekt glas op.*) Mag ik eens een onbescheiden vraag stellen... Constance? Heb jij in je dagelijkse doening soms iets te maken met een chic herbergiersbedrijf? Want jij gaat verduiveld aardig om met mensen en met drank.

MAMA : (*ietwat gedrukt*) Nee, helemaal niet. Mijn man zaliger was notaris. Een goeie

man, dat wel. In zijn schaarse vrije ogenblikken dan. En een goede vader, nietwaar Jean-Claude?

JEAN-CLAUDE : Ja, mama.

MAMA : Eigenlijk was hij niet met mij getrouwd, maar met zijn stoffige akten en zijn suffige dossiers. Ik mocht nog van geluk spreken, als hij me mijn zondagse zoen gaf en me notarieel tegen zich aantrok, dat hij dan niet zei: "Kom in mijn armen, belendend perceeltje!" Ben jij getrouwd, Frits?

FRITS : Ja, dat wel.

MAMA : Wat jammer, anders had jij de eerste cliënt van Jean-Claude kunnen zijn.

FRITS : Emma is geen kwaad wijfje. Af en toe een beetje zeurderig, maar als dat alles is...
(*Een auto toetert tweemaal.*)

MAMA : Mijn taxi! (*Ze drinkt haar glas in één teug leeg.*) Jean-Claude, zeg dat ik kom! Hier mijn bagage! (*Jean-Claude haast zich met haar koffer de deur uit. Mama tot Frits:)* Spijtig dat ik weg moet. We hadden nog dagen gezellig kunnen praten. En dan nu een paar uren taxiën en treinen, en dat bij dit noordpoolweer!

FRITS : Schaf je een Sint-Bernardhond aan, Constance! Dat is zo'n soort kalf met een vaatje sterke drank aan zijn nek, je weet wel.

MAMA : Goed idee. Ik zal er eens over nadenken.

JEAN-CLAUDE : (*Komt binnen.*) Je reiskoffer is ingeladen, mama!

MAMA : Geef me een zoen, Jean-Claude! (*Hij geeft haar een zoen op de kaak. Zij op zijn voorhoofd, met zijn hoofd tussen haar beide handen.*) En denk erom: je volgt mijn instructies op tot in de kleinste bijzonderheden. Een dezer dagen bel ik je.

JEAN-CLAUDE : Begrepen, mama! Je zult over mij niet te klagen hebben.

MAMA : Zo wil ik het horen! Tot ziens... jongens!

(*Mama af. Postbode kijkt haar na. Jean-Claude wuift haar uit. Als Jean-Claude terug goed en wel binnen staat.*)

FRITS : Jongens, jongens, wat een temperament! In het nageslacht lijkt de storm anders wel wat geluwd, nietwaar Jean-Claude?

JEAN-CLAUDE : (*uit gewoonte*) Ja, ma... Ja, postbode. (*beiden lachen*)

FRITS : (*nieuwsgierig*) Heeft ze je ook een vrouwtje bezorgd?

JEAN-CLAUDE : Ja, Anneliesje was een idee van mama.

FRITS : Zie je wel. Jij moest waarschijnlijk alleen maar je smoking aantrekken en het officiële jawoord uitspreken. (*Jean-Claude kijkt verlegen neer.*) Is Anneliesje thuis? Komt ze niet een glaasje meedrinken, laten we zeggen op de opening van de nieuwe zaak? Dan weet ik tenminste wie precies er allemaal achter huisnummer 83 schuilgaan.

JEAN-CLAUDE : Dat is onmogelijk. Anneliesje is niet thuis. Ze is modefotografe en voortdurend op reis. En daarbij, deze zaak is al veertien dagen geopend; het vieren is nu wel voorbij.

FRITS : Dat schijnt me nu de ideale middenweg tussen een vrijgezellenbestaan en het huwelijksleven: een duifje dat geregeld af- en aanvliegt. Heeft ze al foto's van een postbode in vol ornaat?

JEAN-CLAUDE : (*wat verveeld*) Zo'n postbode wat voert dat eigenlijk uit buiten zaken helpen openen? (*Hij maakt drinkgebaar.*)

FRITS : O, ik was het bijna vergeten. Ik breng je een brief. Een met een venstertje zelfs. Van ons aller vriend de controleur der belastingen. Alsjeblieft.

JEAN-CLAUDE : Weet die mij hier al wonen?

FRITS : Nee, natuurlijk niet. Dat zal nog wel enkele jaartjes duren. We leven immers in het tijdperk van de computer. Iets wijzigen in de hersens van zo'n elektronisch onding is wel wat omslachtiger dan met een balpen een streep trekken op een steekkaart.

JEAN-CLAUDE : Neem me niet kwalijk, Frits, deze brief is niet aan mij gericht, maar aan een zekere meneer Drentelaar, alsjeblieft.

FRITS : Dat weet ik. Drentelaar. Dat was de vorige bewoner van dit huis. Drentelaar, de begrafenisondernemer.

JEAN-CLAUDE : Wel dan?

FRITS : Je bedoelt dat ik jou met die brief niet hoefde lastig te vallen en hem beter onmiddellijk op Drentelaars nieuwe adres in de Pierenlandstraat had besteld? Dat kon, inderdaad. Maar mijn manier van werken is heel wat interessanter. WIJ maken eindelijk kennis met elkaar, JIJ smaakt het (*steekt brief omhoog*)

genoegen een dreigend onheil te hebben afgewend en IK druk alvast twee hartverwarmertjes achterover. Geef toe, dat scheelt een slok op de borrel!

JEAN-CLAUDE : Jij bent toch geen alcoholist?

FRITS : Ik ben een postbode in staat van wettige zelfverdediging tegen de barre winter...
(*drinkt. Na poosje:*) Tussen ons, Jean-Claude, heb jij al klanten over de vloer gehad?

JEAN-CLAUDE : Dat valt onder mijn beroepsgeheim. Dit is geen kruidenierszaak, weet je! Alles bij mij is gebaseerd op... discretie, op... vertrouwen...

FRITS : Natuurlijk, natuurlijk. Je HOEFT het me ook niet te vertellen. Ik zal van je antwoord onthouden dat je de mensen alleszins nog niet op rijen van zestien hebt dienen te zetten, anders had ik in deze straat met mijn fiets trouwens niet treffelijk meer voorbij gekund.

JEAN-CLAUDE : Spot maar! Alle begin is moeilijk! De eerste brieven waren met de postkoets ook weken onderweg, bedenk dat wel! (*Frits nipt aan glaasje*) Als ze dan door een dronken koetsier al niet in een gracht werden gereden.

FRITS : (*na poosje*) Als je 't mij vraagt: je uithangbord deugt niet! "Op ieder potje, drie puntjes". (*Maakt daarbij met de hand drie puntjes in de lucht.*) Nee, ik heb nog nooit een uithangbord met drie puntjes gezien. Dat is veel te mistig. Je had iets moeten nemen als... "De gulden keten" of zo...

JEAN-CLAUDE : De gulden keten? Hoor je me al bezig aan de telefoon: "Hallo, met De gulden keten"? Ik zou me voelen als een cipier van een luxegevangenis.

FRITS : Nu, mannen onder elkaar, is het huwelijk soms geen luxegevangenis?

JEAN-CLAUDE : Zo heb ik het bij Anneliesje nooit ervaren. Alleen al door het feit dat jij zoiets zegt, weet ik wat voor een kereltje jij bent. Ik wil niet onbeleefd zijn, maar jij bent een potentiële uitbreker, een over-de-muur-klauteraar!

FRITS : Zeg, jij kunt je aardig verweren. Je mama moest het horen!

JEAN-CLAUDE : Laat mama er nu buiten! Ze heeft zelf gezegd dat ik moet leren op mijn eigen benen staan.

FRITS : Kan Anneliesje je dat niet leren?

JEAN-CLAUDE : Terwijl ze lachende Italianen fotografeert tussen de opwiekende duiven op het San Marcoplein zeker?

FRITS : Hoe lang zijn jullie eigenlijk al getrouwd?

JEAN-CLAUDE : Een klein halfjaar. Zij is er achtentwintig en ik tweeëndertig. Ik zeg het maar meteen, anders vraag je het toch zo dadelijk.

FRITS : Zo zo. En wat denkt zij over dit potje hier met drie puntjes erachter?

JEAN-CLAUDE : Ze vond het een schitterend idee van mama. "Eindelijk is mijn man weg uit dat doffe kantoor bij die vervelende collega van schoonpapa zaliger," zei ze. "Eindelijk heb ik een mannetje dat mens kan worden onder de mensen." Dat zei ze. En ze gooide van puur geluk een flitslamp aan diggelen tegen het plafond. Ach, maar waarom vertel ik dat toch allemaal aan een wildvreemde?

FRITS : Een wildvreemde? Ik ben één van de beste vrienden van je mama! Had ik mijn pet niet op gehad, ik had mijn hoofd op haar schouder gelegd waar jij erbij was! Heb je nog een cognacje voor me? Dan zal ik je eens een aanbod doen.

JEAN-CLAUDE : NOG een cognacje? Rijd jij misschien op een fiets met steunwieltjes?
(*Geeft hem er nog een.*)

FRITS : Dank je. (*drinkt*) Ik wou je eigenlijk voorstellen voor jouw handeltje een beetje reclame te maken in het dorp. Ik ken het volk en de toestanden hier in Selderzele op mijn duimpje. Zoals ik het zie, hangt het succes van jouw zaak af van iemand als ik. Want wat kun jij meer doen dan een aankondiging plaatsen in enkele lokale blaadjes? Jij bent niet uit deze streek. Jij kent niemand. Vanwaar ben jij eigenlijk?

JEAN-CLAUDE : Helemaal van Boterbroek... (*Hij zucht*) Je hebt gelijk, je zult me een handje moeten helpen. Ik kan moeilijk de hele dag als sandwichman door de straat paraderen met een bord aan mijn corpus: "Lekkere vrouwtjes! Panklare heertjes!"

FRITS : Reken om mij, vriend! IK zal die klus voor je klaren.

(*Jozef, de timmerman, komt handenwrijvend van de kou in werkplunje binnen via de winkeldeur.*)

JOZEF : Morgen!

JEAN-CLAUDE & FRITS : (*in koor*) Morgen!

FRITS : *(Ter zijde fluisterend tot Jean-Claude)* Een klant!

JEAN-CLAUDE : Nee, dat is de timmerman, een jeugdvriend van me, voor de verdere inrichting van de privé-vertrekken.

FRITS : Dan springt Frits maar weer eens op zijn fiets, want er wachten nog vele brievenbussen met gapend mondje op mijn komst. *(Drinkt leeg met wijd open mond.)*

JEAN-CLAUDE : Van een gapend mondje gesproken!

(Frits af, terwijl hij zich nog eens omkeert en knipoogt.)

JOZEF : Is ze er al, Clovis?

JEAN-CLAUDE : Hou ermee op me zo te noemen! Volstaat het niet dat je er heel mijn jeugd al mee verpest hebt? Clovis! Clovis! Mijn naam is Jean-Claude! Ik zou ook liever Karel of Frans De Vries heten, hoor. Maar nee, Jean-Claude is nog niet erg genoeg, het moet nodig Clovis zijn!

JOZEF : *(plechtig)* Koning der Merovingers! Is dat geen eer? Of zou je liever hebben dat ik je Vriezeman noem?

JEAN-CLAUDE : Geestig, zeg! Noem ik jou, timmerman Jozef Nagels, noem ik jou soms vijfduimer of zaag? *(Beiden lachen. Jean-Claude schenkt een jenevertje voor Jozef.)* Hier een jenevertje om de koude reis van Boterbroek naar hier uit je lijf te werken! En om nu eens op je vraag te antwoorden: juffrouw Bea Bloem, de binnenhuisarchitecte, is helaas nog niet ter plaatse.

JOZEF : *(dromerig)* Bea... leuke meid... met leuke ideeën. Geef toe, de winkel, of zou ik zeggen de handelsruimte, die we hier voor je hebben getoverd, is toch niet mis, hé? Ja, eigenlijk kan ik met haar wel goed samenwerken... Op professioneel vlak dan. Beaatje denkt en ik timmer.

JEAN-CLAUDE : Beaatje?

JOZEF : Spreek ik haar naam soms fout uit? Moet het misschien BeHaatje zijn?

JEAN-CLAUDE : Hé, jij laat je wel aardig intiem over haar uit, beste kerel! En dat na amper de winkel. Wat zal dat worden na de keuken, de living en de slaapkamer? En beiden ongehuwd! Niets kan mijn eerste zaakje nog in de weg staan.

JOZEF : Eerste zaakje? Je steekt er zelf geen vinger voor uit en meneer wil gaan rekenen!

JEAN-CLAUDE : Stel ik dan mijn... installatie niet ter beschikking soms? Halve prijs lijkt me een logische regeling, mocht er wat van komen. En noem me nooit meer Clo... euh, een Merovingisch koning, of ik reken het volle pond.

JOZEF : Ben jij al eens met je vrouwtje door een nagelnieuw hemelbed gezakt? Ik hoef maar enkele vijzen, toevallig, te vergeten... Terloops, waar hangt dat vrouwtje van je uit? Toch weer niet op reis? Weet jij dat ik haar nog nooit heb gezien?

JEAN-CLAUDE : Voor het ogenblik fotografeert ze dames op kamelen. Gisteravond heeft ze me gebeld vanuit een telefoontent in Mauretanië. Ze geeft mij en mama... euh, mama en mij, volledig de vrije hand in de inrichting van ons huis.

JOZEF : Raar huwelijk. Gedurende het halfjaar dat jullie getrouwd zijn, is ze al minstens een jaar op reis geweest.

JEAN-CLAUDE : Nu ook weer niet overdrijven, hoor. Al moet ik toegeven dat ik haar de eerstvolgende weken nog niet thuis verwacht. Het is lastig werken ginder, zegt ze. Voortdurend zand in de ogen.

JOZEF : Als je geen trouwring droeg en als je mama me haar foto al niet getoond had, ik zou nog denken dat JIJ me zand in de ogen aan 't strooien bent. In elk geval, op één punt biedt zo'n huwelijk een voordeel: ruzie maken kunnen jullie niet.

JEAN-CLAUDE : O nee? Had je haar laatste brief eens moeten lezen! Ze schreef dat mama, als ze toch zo graag kindjes mag, er dan op haar achtenvijftigste zelf nog maar een paar moet kopen. En dat ze niet met mama getrouwd is, maar met haar ENIG kind. En 'enig' en 'kind' had ze liefst viermaal onderstreept, alsof ik het met één streepje ook niet zou begrepen hebben!

JOZEF : Gelijk heeft ze. En wat heb jij geantwoord? Toch niet dat ze terstond naar huis moet komen, want dat ze niet met een kameel getrouwd is, maar met... euh (*hij denkt aan 'Clovis'*) Jean-Claude?

JEAN-CLAUDE : (*dromerig naar publiek toe*) Geduld, geduld, moet een mens hebben in het huwelijk! Dat zei de pastoor die ons trouwde ook. Ik neem aan dat hij de waarheid sprak, al berust zijn kennis niet op ervaring. (*plots zelfverzekerd*) Eens ons hemelbed klaar, zal Anneliesje nooit meer weg willen, dat verzeker ik je!

JOZEF : Vergeet dan niet de gordijnen te sluiten, Jean-Claude, een fotografe houdt van

een donkere kamer. Tussen haakjes, kan zij als fotografe niet wat geld lospeuteren voor je nieuwe zaak van Ontwikkelingshulp? (*even stilte*) Gewoon uit nieuwsgierigheid: heb je al klanten gehad, Jean-Claude?

JEAN-CLAUDE : Kun je zwijgen?

JOZEF : Als een yaleslot!

JEAN-CLAUDE : Geen mens! Behalve twee Getuigen van Jehovah, die me eergisteren tegen de avond aan hun blaadje 'Ontwaakt' wilden opsolferen. Nee, ik zou liegen... Er is ook nog een gemeenteambtenaar hier geweest. Hij wou in opdracht van een achterdochtig buurman een onderzoek 'De commodo et incommodo' tegen mijn zaak instellen.

JOZEF : Ja, "Op ieder potje..."! Die buurman zal waarschijnlijk gedacht hebben dat het hier een pottenbakkerij betreft met kankerverwekkende dampen.

JEAN-CLAUDE : En dat terwijl het om pure liefdadigheid gaat! Wacht maar, heel binnenkort zullen de cliënten mij als gebraden kwartels in de schoot vallen! Als de post tenminste haar werk doet.

JOZEF : Heb je advertenties geplaatst?

JEAN-CLAUDE : Ook al. Nog een borrel, dan kun je warmdraaien tegen dat juffrouw Bloem hier is,

JOZEF : Om de naam alleen al zou je haar plukken!

JEAN-CLAUDE : Mag ik je in ieder geval vragen, als ze binnenkomt, het Bloemetje niet meteen buiten te zetten, want dan geraak ik wel nooit aan mijn hemelbed.

JOZEF : Ach, dat zou ik Beaatje bij zulk weer toch nooit aandoen, de schat.

JEAN-CLAUDE : Noemt ze jou ook al zo?

JOZEF : Nee, maar het ligt op het puntje van haar tongetje, ik voel het.

JEAN-CLAUDE : En wat zeggen haar kelkblaadjes ervan?

JOZEF : Kom, laten we het deftig houden, Jean-Claude! Ik wed met je dat ze nog vóór Kerstmis smachtend in mijn armen ligt.

JEAN-CLAUDE : Laten we zeggen, net NA Kerstmis, op Onnozele kinderen of zo.

JOZEF : Jij hebt geen gevoel voor romantiek, Jean-Claude.

JEAN-CLAUDE : (*theatraal*) Ik dorst ernaar als een kameel, mijn vriend.

JOZEF : (*krijgt computer in het oog*) O, en het computertje is ook al in de aanslag voor

het grote werk, zie ik. Indrukwekkend, zeg! Veel meer dan je boodschappenlijstje zal er nog wel niet insteken zeker?

JEAN-CLAUDE : Ik ben bang dat je gelijk hebt. Eigenlijk vrees ik als de duivel het ogenblik dat er een nooddruftig vrouwtje op mijn alleenstaande-mannenbestand beroep zal doen. Ik zou inderdaad uren met de toetsen kunnen spelen, maar meer dan vijf eieren en honderd gram vleessla zou er niet uit te voorschijn komen.

JOZEF : Dan spring je gewoon zelf de wei in!

JEAN-CLAUDE : Toe maar! Ik ben een getrouwd man! En de leider van deze zaak! Als jij nu eens... enkel en alleen om me uit de knoop te helpen?

JOZEF : Wat zou Bea daarvan zeggen?

JEAN-CLAUDE : Die weet van niets! En als er tussen jullie ooit iets zou groeien - wat er misschien wel in zit met een Bloem - kan ik je nog altijd uit mijn PC, mijn personal computer lichten. Wat denk je? Het zou toch een aangename afwisseling voor je zijn en, wel te verstaan, je vet betaalde uurtjes blijven lopen.

JOZEF : Goed dan! Als vriendendienst! Maar als zo'n vrouwtje nu eens als een kwal aan me blijft kleven?

JEAN-CLAUDE : Dan strooien we er een kilootje zout overheen, ha ha!

JOZEF : Jij hebt makkelijk praten, maar stel nu eens dat...

JEAN-CLAUDE : (*tergend traag*) Misschien is het wel een bovenste best vrouwtje, een leuker bloempje dan Bea...

JOZEF : En als het een distel is?

JEAN-CLAUDE : Kun je na een poos nog altijd zeggen dat je al aan je vijfde huwelijk toe bent en met dertien kinderen op schoot zit... Doen toch maar?

JOZEF : Nu ja, goed!

JEAN-CLAUDE : (*zakelijk*) Meneer Nagels, mag ik u dan verzoeken het gebruikelijke formulier in te vullen, zodat ik u aan mijn uitgebreide computerlijst kan toevoegen? En verder zal ik al het nodige doen om voor u zo snel mogelijk een geschikte partner op te sporen. Alstublieft!

(Jean-Claude geeft Jozef pen en papier. Die zet zich aan tafel, gelaat richting publiek. Jozef begint de vragen te lezen zonder ze in te vullen.)

JOZEF : Borstomtrek? Geldt dat ook voor mannen?

JEAN-CLAUDE : Heb jij een borst? Wel dan!

JOZEF : Operaties? Datum laatste vaccinatie tegen klem?

JEAN-CLAUDE : Die bacterie leeft in stalmest en betekent in deze landelijke streek een reëel gevaar voor een eventueel ontluikende liefde.

JOZEF : Bent u kleurenblind?

JEAN-CLAUDE : Ik niet, maar het gaat over jou. Bedenk toch eens, als een vrouw urenlang bezig is zich voor haar heertje in de vrolijkste kleuren op te dirken, en hij ziet alles alleen maar in grijs, kan ze beter haar energie steken in het bakken van een appeltaart.

JOZEF : Bent u een nachtmens?

JEAN-CLAUDE : Schitterende vraag, want als een nachtdame op een dagkerel valt, staat de een op als de ander gaat slapen. Daar kunnen ze beter niet aan beginnen. Kan nooit iets van komen.

JOZEF : *(op formulier wijzend)* Wie bedenkt zoiets allemaal?

JEAN-CLAUDE : Mama.

JOZEF : *(weer lezend)* Houdt u van de spreuk: 'Oost west, thuis best'? Hebt u een voorkeur voor mannen, respectievelijk vrouwen, met bril? *(zonder bril)* *(Dat laatste in overeenstemming met de speelster van Bea Bloem.)*

(Winkeldeur gaat open en Bea Bloem komt binnen, bundel plannen in de hand. Jozef, in verlegenheid, frommelt het formulier voorzichtig ineen en steekt het in zijn zak.)

BEA : Wilt u mij excuseren dat ik wat later ben: ik had last met de batterij van mijn wagen.

JEAN-CLAUDE : Niet erg, juffrouw, ik bulk van de tijd. En onze timmerman heeft een engelengeduld, nietwaar meneer Nagels?

JOZEF : *(stotterend)* Ja... euh... ik was juist een formulier van de lotto aan 't invullen...

BEA : *(glimlacht tegen Jozef)* U is zeker van plan het nodige geld te winnen voor een

wereldreis met uw hele gezin?

JOZEF : Ik ben helemaal niet getrouwd, Bloemjuffrouw, euh... juffrouw Bloem.

BEA : Ha, ik dacht...

JEAN-CLAUDE : Wat dacht u, juffrouw Bloem?

BEA : Ik dacht... die meneer Nagels, dat lijkt me nu net het type man om tot over zijn oren in de kinderen te zitten...

JEAN-CLAUDE : Ja, inderdaad, voor hetzelfde geld had hij er al dertien kunnen hebben. Maar wat niet is, kan komen, juffrouw. Soms vlugger dan je denkt. Nietwaar, meneer Nagels?

BEA : *(ietwat zenuwachtig lachend)* Zullen we dan maar eens aan het werk schieten?

JEAN-CLAUDE : Jullie weten het: ik verklaar me volkomen onbevoegd in die dingen. Jullie kennen de wensen van mama; dat zijn ook die van Anneliesje en van mij. Alleen een knus EN stevig hemelbed daar sta ik op. Gaan jullie maar, ik blijf hier wel in mijn mensenwinkel. *(Bea en Jozef gaan richting keuken.)*

BEA : Na u, meneer Nagels!

JOZEF : Nee, na ja, juffrouw Bloem! *(Botsen bij doorgang naar privé op elkaar.)*

JEAN-CLAUDE : U schijnt wel een sterke aantrekkingskracht uit te oefenen op het vrouwelijke geslacht, meneer Nagels.

JOZEF : *(Draait zich nijdig om)* Dat is dan één vijs minder, meneer Clovis!

JEAN-CLAUDE : U bedoelt in uw hoofd, meneer Nagels?

JOZEF : Nee, in uw hemelbed! *(Steekt vuist op.)*

(De telefoon rinkelt. Jean-Claude neemt op en doet Jozef met de hand teken te verdwijnen.)

JEAN-CLAUDE : Op ieder potje! *(Luistert met stijgende verbazing.)* Mevrouw... mevrouw... Neemt u mij niet kwalijk... U heeft een verkeerd nummer gedraaid... U spreekt niet met dokter Snijbranders... Mevrouw, als u zo doorgaat, raakt MIJN galblaas OOK ontstoken... Mevrouw, ik ben niet uw dokter, maar als u een man nodig heeft... *(paniekerig)* Nee, niet ikzelf, maar ik heb hier een hele computer vol mannen... Grote, kleine, dikke, dunne, slimme, domme... Oprotten met mijn